

Társas szaktárgyi tanítási gyakorlat

A gyakorlatleírás készült a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet és a PTE TVSZ 12. A melléklet alapján.

Bemeneti elvárások

A hallgatói legyen tisztában:

- a pedagógiai alapfogalmakkal,
- az óramegfigyelési szempontokkal,
- a hospitálási napló felépítésével,
- a tanóra típusaival, a tanóra felépítésével,
- a tanári kérdések típusaival, az adott szaktárgy szaknyelvének alapjaival.

Továbbá:

- a pedagógiai módszerekkel, munkaformákkal,
- a tanulói tevékenységekkel,
- a tanári kérdéskultúrával,
- a táblai vázlat tanulást támogató jelentőségével,
- a tanulók motiválásának módszereivel,
- a differenciálás módszertani megvalósításának lehetőségeivel,
- az értékelés módjaival,
- a tanulás támogatásának lehetőségeivel,
- az adott intézménytípus jellegzetességeivel,
- a köznevelés és a szakképzés tartalmi szabályozóival.

A gyakorlat célja:

Saját szakterülethez kapcsolódó tantárgyi órák csoportos megfigyelése, a megfigyelt tanórák elemzése, tovább gondolása, és szakmai visszajelzés megalkotása, társas tanítás, mikrotanítás, tanórai részfeladatok ellátása, a 8 tanári kompetenciát követő önfejlesztés támogatása, szakdolgozati portfólió-dokumentumok elkészítési lehetőségével.

A tanítási gyakorlat gyakorlóiskolai vezetőtanár irányításával 2-4 fős csoportokban zajlik. A gyakorlat során a hallgatók 5 óra szaktárgyi, 2 óra tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozáson, szakkörön csoportos hospitáláson vesznek részt. Tapasztalatokat szereznek szaktárgyi órákon, különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való szaktárgyi foglalkozásokon és a szakhoz kötődő tanórán kívüli tevékenységeken (versenyek, rendezvények, előkészítő foglalkozások stb.). A vezetőtanár irányítása alapján, a tanórákon, foglalkozásokon az alábbi szempontok alapján figyelik meg a tanítási-tanulási folyamatot:

- a tanóra felépítése,
- módszerek, munkaformák,
- a tanulói tevékenységek,
- a tanári kérdéskultúra,
- a táblai vázlat,
- a motiválás eszközei,

- a differenciálás eszközei,
- az értékelés módszerei,
- a tanulás támogatásának módszerei.

Megállapításaikat hospitálási naplóban rögzítik. A megfigyelt tanórákat csoportos óramegbeszélés, elemzés követi. A hallgatók a megfigyelt tanórákat tovább gondolják, annak alternatív megvalósítására tesznek javaslatot.

A hallgatók legalább 5 alkalommal társas tanítást, mikrotanítást tartanak, pedagógiai részfeladatokat látnak el a tanórákon.

A gyakorlat részét képezik otthoni egyéni feladatok is:

Előzetes felkészülés:

- kompetenciaterkép készítése
- az előzetes elvárások megfogalmazása (elvárásesszé)
- a Nemzeti alaptanterv tanulmányozása,
- a kerettanterv és az iskola helyi tantervének tanulmányozása,
- a nyomtatott és elektronikus tankönyvek, munkafüzetek tanulmányozása, elemzése.

A gyakorlat során:

- szaktárgyi tanóra, foglalkozás differenciált megvalósításának tervezése,
- a tanóra valamely részéhez tanulást támogató nyomtatott vagy digitális tananyag, taneszköz készítése (párban, csoportosan),
- a tantárgy sajátosságának megfelelő ellenőrző-értékelő eszköz készítése.

A gyakorlat során a hallgató Pedagógiai naplót készít, melynek részei a kompetenciaterkép, elvárásesszé, hospitálási naplók, valamint azok alapján összeállított visszajelzések, reflexiók, javaslatok, a tankönyvek elemzése, tervezési dokumentumok, a hallgató, illetve hallgatótársak által megtartott órarészletek (ön)reflektív elemzése tananyag, taneszköz, ellenőrző-értékelő eszköz.

A gyakorlat során minden hallgatónak kötelezően rész kell vennie valamilyen formában – a 2011. évi CXCV. törvény 4. §-a szerint meghatározott - kiemelt figyelmet igénylő (különleges bánásmódot igénylő és hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű) gyermekkel, tanulóval való foglalkozáson.

Az ellenőrzés módja: gyakorlati jegy.

A gyakorlat során az alábbi produktumok elkészítése elvárt:

- Kompetenciaterkép, elvárásesszé belépéskor, korrigált kompetenciaterkép a gyakorlat befejezésekor.
- Hospitálási napló vezetése, a megfigyelt tanórák elemzése, a megfigyelt órák alternatív megvalósításának tervezése, tervezési dokumentumok, tanulást támogató tananyag, taneszköz, mindezek alapján Pedagógiai napló összeállítása.

A teljesítmény értékelési módszerei:

A társas szaktárgyi tanítási gyakorlat értékelése a Pedagógiai Napló felhasználásával kompetencia alapú értékelőlap alapján történik. A gyakorlati jegyet a vezetőtanár/mentortanár adja. Az értékelést a hallgató bevonásával végzi.

A hallgató a félév végén elektronikus kérdőívet tölt ki a vezetőtanár/mentortanár munkájáról a *Hallgatói értékelés elvárásai* alapján. A vezetőtanári/mentortanári munka hallgatói értékelése a gyakorlat teljesítésének a feltétele. Amikor lezárult a hallgatói munka értékelésének az időszaka a vezetőtanár/mentortanár részéről, ezt követően a hallgató is értékeli a vezetőtanár/mentortanár, szaktanár munkáját a *Vezető- és mentortanárok munkájának hallgatói értékelése* adatlap kitöltésével a Neptun tanulmányi rendszerben.

Melléklet:

Értékelőlap társas szaktárgyi tanítási gyakorlathoz